Lietas Nr. C04177413
Lietas arhīva Nr. C-0946-16/7

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 30.maijā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese B.Ābele
ar sekretāri E.Knospiņu,
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers.A/,
atbildētājam /pers. B/,
atbildētājas AS „Swedbank" pārstāvei/pers.S/
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. D/ prasībā pret /pers. B/, SIA /Nosaukums B/ un AS „Swedbank" par 2008.gada 4.marta nekustamā īpašuma Pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, 2008.gada 28.februāra Vienošanās Nr.08-018839-PK/3 atzīšanu par spēkā neesošu, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /adrese A/ un 2008.gada 11.novembra Galvojuma līguma Nr.08-018839-PK atzīšanu par spēkā neesošu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 4.februārī /pers. D/, personas kods /personas kods/, cēla Rīgas apgabaltiesā prasību pret /pers. B/ par pirkuma līguma atcelšanu un īpašuma tiesību atzīšanu. Prasības pieteikumā kā trešās personas norādīti /pers. E/, SIA /Nosaukums B/ un AS „Swedbank".

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2006.gadā prasītājai piederošais nekustamais īpašums tika ieķīlāts, pamatojoties uz 2006.gada 7.februāra Hipotēkas līgumu, par labu SIA /Nosaukums B/. 2007.gada beigās prasītāja vērsās pie /pers. E/ uzņēmuma SIA /Nosaukums C/ ar lūgumu veikt prasītājas parāda restrukturizāciju. /pers. E/ pieteicās veikt minēto darījumu patstāvīgi. 2008.gada februārī /pers. E/ piedāvāja prasītājai restrukturizēt parādus, noslēdzot vairākus līgumus un vienošanās, kas atbrīvos prasītāju no pārmērīga līgumsoda samaksas un sekmēs izdevīgākus aizdevuma līguma noteikumus.

Prasītāja ir dzimusi Ukrainā un latviešu valodu nepārzina un nesaprot. Uzticoties /pers.E/, viņa parakstīja latviešu valodā sastādītos dokumentus ar pārliecību par to, ka minētie dokumenti uzlabos viņas parādu atmaksas situāciju. Pēc neilga laika prasītāja uzzināja, ka ir parakstījusi pirkuma līgumu par sev piederoša dzīvokļa atsavināšanu.

2008.gada 4.martā prasītāja parakstīja pirkuma līgumu, ar kuru viņa pārdeva sev piederošu nekustamo īpašumu /adrese A/, /pers. B/ par summu 68 300,00. Lai iegādātos šo dzīvokli, /pers. B/ noformēja aizņēmumu AS „Swedbank".

Pamatojoties uz šiem apstākļiem, prasītājas, atbildētāja, SIA /Nosaukums B/ un AS „Swedbank" starpā 2008.gada 28.februārī tika parakstīta vienošanās. Saskaņā ar vienošanos, nekustamā īpašuma iegādei nepieciešamie naudas līdzekļi tika pārskaitīti uz SIA /Nosaukums B/ kontu pārdevējas saistību dzēšanai, bet pārējo summu atbildētājam bija jānodod bez bankas starpniecības. Tādejādi saskaņā ar pirkuma līguma noteikumiem, atbildētājam bija jāsamaksā 7000 EUR skaidrā naudā pie līguma parakstīšanas; no 61 300 EUR, ko /pers. B/ saņēma aizņēmuma veidā – 10 300 EUR bija jāpārskaita /pers. E/, pārējai summai bija jābūt samaksātai saskaņā ar vienošanos, t.i., prasītājas saistību dzēšanai un pārējais – prasītājai.

Ne pie dokumentu parakstīšanas, ne arī pēc tam prasītāja nav saņēmusi naudas līdzekļus. Viņa nav saņēmusi 7000 EUR skaidrā naudā, kā arī nav saņēmusi atlikušo pirkuma summu. Tomēr viņas parādsaistības tika dzēstas. Prasītāja palika dzīvot dzīvoklī, nenojaušot, ka tas vairs nepieder viņai.

Gan /pers.E/ gan /pers. B/ prasītāju ir maldinājuši. /pers. E/ šāda viltus darījuma rezultātā iedzīvojās par 10 300 EUR, bet /pers. B/ ieguva īpašumā dzīvokli /adrese A/. Toties prasītāja zaudēja īpašuma tiesības uz minēto dzīvokli. Secināms, ka /pers. B/ un /pers. E/ ir prettiesīgi maldinājuši /pers. D/, lai iedzīvotos. Tādejādi noslēgtais pirkuma līgums ir atceļams.

Pamatojoties uz Civillikuma 1041., 1044., 1063., 14490., 1461., 2040.pantu, prasītāja lūdz tiesu atcelt 2008.gada 4.martā /pers. D/ un /pers. B/ starpā noslēgto nekustamā īpašuma pirkuma līgumu; atzīt /pers. D/ īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese A/, ar kadastra numuru /numurs A/; piedzīt no atbildētāja visus tiesāšanās izdevumus.

2013.gada 4.aprīlī tiesā saņemti **trešās personas AS „Swedbank" paskaidrojumi**. Tajos trešā persona norāda, ka prasību atzīst par nepamatotu un noraidāmu. 2008.gada 31.janvārī banka un /pers. B/ noslēdza Aizdevuma līgumu, saskaņā ar kuru nekustamā īpašuma /adrese A/ iegādei tika izsniegta aizdevuma summa 61 300 EUR apmērā, aizdevuma summas izmaksa veikta saskaņā ar Aizdevuma līguma un 2008.gada 28.februāra vienošanās noteikumiem.

Saskaņā ar 2008.gada 4.marta pirkuma līgumu prasītāja ir saņēmusi naudas līdzekļus 7000 EUR, ko ir apliecinājusi, parakstot pirkuma līgumu. Bez tam īpašuma tiesību pārejai puses pie zvērināta notāra ir parakstījušas nostiprinājuma lūgumu, ar kuru prasītāja ir apliecinājusi savu vēlmi atsavināt nekustamo īpašumu. Prasītāja ir parakstījusi nostiprinājuma lūgumu īpašuma tiesību maiņai un ar savu parakstu apliecinājusi, ka visa sniegtā informācija ir patiesa un saprotama, līdz ar ko nav korekta norāde, ka valodas nezināšanas dēļ nav zinājusi par nekustamā īpašuma atsavināšanas darījumu.

AS „Swedbank" lūdz noraidīt /pers. D/ prasības pieteikumu kā nepamatotu.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 5.jūnija lēmumu ir apmierināts /pers. D/ pieteikums par **prasības nodrošinājumu** – nolemts ierakstīt Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/uz /pers. B/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, atsavināšanas, dāvināšanas, iznomāšanas, patapinājumā nodošanas, apgrūtinājuma ar lietu un saistību tiesībām aizlieguma atzīmi.

2014.gada 26.jūnijā Rīgas apgabaltiesā saņemti **prasības pieteikuma papildinājumi**. Prasītāja savu prasību papildina ar prasījumu atcelt 2008.gada 28.februārī /pers. D/, /pers. B/, SIA /Nosaukums B/ un AS „Swedbank" parakstīto Vienošanos Nr.08-018839-PK/3 daļā par nekustamā īpašuma /adrese A/, iegādei nepieciešamo naudas līdzekļu piešķiršanas kārtību no AS „Swedbank" (1.2., 1.3., 1.9., 1.18., 2.1.1., 5.punkts) un minēto naudas līdzekļu nodošanu /pers. B/, daļējai tālākai nodošanai /pers. E/.

Prasītāja norāda, ka viņa tika prettiesīgi – ar viltu maldināta ne tikai par 2008.gada 4.martā parakstītā pirkuma līguma mērķi un saturu, bet arī par 2008.gada 28.februārī prasītājas, atbildētāju /pers. B/, SIA /Nosaukums B/ un AS „Swedbank" parakstītās vienošanās mērķi un saturu. Prasītāja nevēlējās noslēgt 2008.gada 4.marta pirkuma līgumu. Tas ir pretējs viņas interesēm, tāpēc arī 2008.gada 28.februāra vienošanās daļā par naudas piešķiršanu pirkuma maksas samaksai ir noslēgta pretēji prasītājas interesēm, viņu prettiesīgi maldinot.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 29.panta pirmo daļu, Pārejas noteikumu 89.punktu, civillieta /pers. D/ prasībā pret /pers. B/, ar trešajām personām /pers. E/, maksātnespējīgo SIA /Nosaukums B/ un AS „Swedbank" par pirkuma līguma atcelšanu un īpašuma tiesību atzīšanu tika nosūtīta pēc piekritības uz Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesu.

2016.gada 8.februārī Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā tika iesniegti **prasības pieteikuma papildinājumi.** Prasītāja kā atbildētājus lietā norādījusi /pers. B/, SIA /Nosaukums B/ un AS „Swedbank", savukārt kā trešo personu – /pers. E/. Papildinājumos apstākļu pamatojums un izteiktais prasījums ir analogs 2014.gada 26.jūnijā tiesā saņemtajos papildinājumos norādītajam.

2016.gada 9.martā tiesā saņemti atbildētāja AS „Swedbank" rakstveida paskaidrojumi. Atbildētāja norāda, ka prasību uzskata par nepamatotu un noraidāmu. 2008.gada 31.janvārī starp AS „Swedbank" un /pers. B/ noslēgts Aizdevuma līgums, atbilstoši kuram, /pers. B/ piešķirts aizdevums par summu 61 300 EUR nekustamā īpašuma /adrese A/ iegādei. Atbilstoši aizdevuma līguma I daļas 3.3.punktam, viens no aizdevuma līguma spēkā stāšanās nosacījumiem ir parakstīta un spēkā stājusies Vienošanās starp AS „Swedbank", /pers. B/, SIA /Nosaukums B/ un /pers. D/. Vienlaikus aizdevuma līguma I daļas 4.punktā noteikta aizdevuma summas izsniegšanas kārtība: aizdevuma summas daļa tiek pārskaitīta atbilstoši Vienošanās saturam, bet atlikusī daļa – uz /pers. B/ kontu.

Minētā vienošanās noslēgta 2008.gada 28.februārī. Vienošanās tekstā noteikts, ka /pers. D/ ar SIA /Nosaukums B/ noslēgts Aizdevuma līgums, kura neatmaksātais parāda apmērs uz 2008.gada 26.februāri sastādīja 51 000 EUR. Vienošanās satur arī atsauci uz /pers. D/ un /pers. B/ starpā noslēgto Pirkuma līgumu, kas noslēgts 2008.gada 4.martā un atbilstoši tam /pers. D/ pārdeva /pers. B/ sev piederošo nekustamo īpašumu par summu 68 300,00 EUR. Atbilstoši noslēgtajai Vienošanās, banka apņēmās pārskaitīt naudas līdzekļus šādi: 51 000,00 pārskaita uz SIA ' /Nosaukums B/" kontu ar mērķi – /pers. D/ saistību izpildei pēc Aizdevuma līguma Nr.06-JA0610H-J; 10 300,00 EUR pārskaita uz /pers. D/ kontu ar mērķi: nekustamā īpašuma /adrese A/, iegādes pilnīgas maksas samaksai. Šis pārskaitījums noticis atbilstoši Pirkuma līguma 3.punkta, uz /pers. E/ kontu.

Līdz ar to nepārprotami secināms, ka iepriekšminēto darījumu rezultātā /pers. D/ saistības pēc aizdevuma līguma ar SIA /Nosaukums B/ tika dzēstas pilnā apmērā un /pers. D/ pārdeva /pers. B/ sev piederošo nekustamo īpašumu.

Sakarā ar to neatbilst patiesībai prasītājas apgalvojums, ka viņa nav saņēmusi naudas līdzekļus ne pie dokumentu parakstīšanas, ne pēc tam. Pārskaitījumi notika atbilstoši noslēgto līgumu nosacījumiem. /pers. D/ pati apstiprina savu saistību dzēšanu šo darījumu rezultātā. Sakarā ar to, ka saistību dzēšana un īpašuma tiesību pāreja bija savstarpēji saistīti un nesaraujami darījumi, izraisa neizpratni prasītājas izvēlīga Vienošanās daļas atzīšana. Ja nebūtu notikusi īpašuma tiesību pāreja, nebūtu notikusi /pers. D/ saistību dzēšana.

Neatbilst patiesībai /pers. D/ apgalvojums, ka pēc iepriekšminēto darījumu noslēgšanas /pers. D/ palika dzīvot nekustamajā īpašumā, nenojaušot, ka tas vairs viņai nepieder. 2008.gada 3.martā /pers. D/ un /pers. B/ zvērināta notāra klātbūtnē parakstīja Nostiprinājuma lūgumu īpašuma tiesību pārejai. Zināms, ka zvērināts notārs vienmēr izskaidro notariālā akta būtību un nepieciešamības gadījumā to iztulko. Bankā tika iesniegta 2008.gada 9.maija pilnvara, ar kuru /pers. B/ pilnvaroja /pers. D/ pārvaldīt un pārzināt viņam piederošo nekustamo īpašumu. 2008.gada 11.novembrī /pers. D/ iesniedza AS „Swedbank" apliecinājumu ar lūgumu kļūt par /pers. B/ saistību galvinieku un 2008.gada 11.novembrī starp AS „Swedbank" un /pers. D/ noslēgts Galvojuma līgums, saskaņā ar kuru /pers. D/ uzņēmās pienākumu atbildēt par /pers. B/ saistībām. 2009.gada 26.februārī /pers. D/ vērsās AS „Swedbank" ar iesniegumu, kurā /pers. B/ vārdā lūdza atlikt kredīta maksājumus uz trim mēnešiem. 2013.gada 25.janvārī /pers. D/ vērsās AS „Swedbank" ar iesniegumu, kur lūdza paziņot /pers. B/ parāda summu un izsniegt atļauju iegādāties dzīvokli, kas pieder /pers. B/ un ir ieķīlāts par labu AS „Swedbank". 2013.gada 11.februārī /pers. D/ kā /pers. B/ pilnvarnieks vērsās AS „Swedbank" ar iesniegumu, kurā lūdza aizliegt nekustamā īpašuma pārdošanu. Iesniegums daļēji uzrakstīts latviešu valodā. Visi šie pierādījumi liecina par to, ka /pers. D/ apzinājās noslēgto darījumu būtību un jēgu, kā arī rīkojās atbilstoši šiem darījumiem. Pirms prasības celšanas 2013.gada 4.februārī /pers. D/ nebija iesniegusi iebildumus vai apstrīdējusi noslēgtos darījumus.

Neatbilst patiesībai /pers. D/ apgalvojums, ka viņa nepārvalda latviešu valodu. Valsts izglītības centra 2010.gada 12.jūlija dokuments par valsts valodas prasmes pārbaudes rezultātiem liecina, ka /pers. D/ tomēr pārvalda latviešu valodu noteiktā apmērā. /pers. D/ ir parakstījusi vairākus līgumus latviešu valodā, kurus neapstrīd.

Jebkurai rīcībspējīgai personai ir jāapzinās, ka dokumenta parakstīšana rada juridiskas sekas. Gadījumā, ja /pers. D/ latviešu valodas zināšanas nebija pietiekamas, lai pilnībā saprastu parakstīto dokumentu tekstu, /pers. D/ bija iespēja lūgt šos dokumentus iztulkot viņai saprotamā valodā. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka prasītāja būtu izteikusi šādu lūgumu un saņēmusi atteikumu. Līdz ar to apstāklis, ka /pers. D/ nav izmantojusi šo iespēju, vērtējams kā rūpības trūkums un neuzmanība.

/pers. D/ parakstīja Vienošanos un Pirkuma līgumu kā pilngadīga un rīcībspējīga persona, kura apzinājās savu rīcību, līdz ar to tika izteikts dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. /pers. D/, esot apveltītai ar Civillikuma 1405.pantā norādītām darījuma dalībnieka spējām, nebija objektīvu šķēršļu izmantot visas iespējas rūpīgi un pamatīgi iepazīties ar šiem līgumiem pirms tos parakstīt un uzņemties saistības.

Neatbilst patiesībai apgalvojums, ka /pers. D/ tika maldināta. Civillikuma 1418.pants nosaka, ka maldība jāpierāda tam, kas uz tā pamata prasa atzīt darījumu par spēkā neesošu. Prasītāja nesniedz paskaidrojumus, kādā veidā izpaudās maldība un viltus, tikai apgalvo, ka darījumi bijuši pretēji viņas interesēm. Ja prasītāja tiešām būtu maldināta un ar viltu piedabūta noslēgt Vienošanos un Pirkuma līgumu, viņa jau sen būtu vērsusies pret pārējiem darījuma dalībniekiem vai tiesā ar prasību atcelt šos darījumus. Līdz ar to šādas prasības celšanu piecus gadus pēc darījumu noslēgšanas liecina par prasītājas nelabticību un vēlēšanos izvairīties no saistību izpildes pēc Galvojuma līguma.

2016.gada 6.aprīlī tiesā saņemti **atbildētāja SIA /Nosaukums B/** maksātnespējas procesa administratora **paskaidrojumi** par prasību. Atbildētājs norāda, ka ar 2014.gada 1.aprīļa tiesas spriedumu tika pasludināts SIA /Nosaukums B/ maksātnespējas process. Saskaņā ar administratora rīcībā esošo parādnieka pārstāvju sniegto informāciju, nekustamais īpašums acīmredzot tika pārdots pēc /pers. D/ personiskas iniciatīvas. SIA /Nosaukums B/ kā līzinga devējs tikai deva savu piekrišanu dzīvokļa pārdošanai, saņemot samaksu par dzīvokli, un nenes nekādu atbildību par turpmāko pušu (pircēja un pārdevēja) rīcību šajā darījumā. nekādas citas informācijas administratora rīcībā par šiem darījumiem nav.

2016.gada 7.aprīlī tiesā saņemti **prasības pieteikuma papildinājumi**. Prasītāja prasību papildinājusi ar prasījumu atzīt par spēkā neesošu 2008.gada 11.novembrī /pers. D/ un AS „Swedbank" noslēgto Galvojuma līgumu Nr.08-018839-PK/4. Prasītāja norāda, ka 2008.gada 11.novembrī noslēdza Galvojuma līgumu, ar kuru uzņēmās kā parādniece pienākumu atbildēt kreditoram. Prasītāja uzskata, ka Galvojuma līguma noteikumi ir netaisnīgi un neatbilst likumam, tādēļ līdz šo galvojuma līgumu atzīt par spēkā neesošu pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām. Uzskata, ka nav ievērots līgumslēdzējpušu vienlīdzības princips un līguma noteikumi ir netaisnīgi un patērētāju nostāda neizdevīgā stāvoklī un ir pretrunā ar labticīguma prasībām.

/pers. D/ šajā lietā nav saņēmusi nekādu labumu no dzīvokļa īpašuma pārdošanas, tieši pretēji – prasītāja, esot ar viltu maldināta par darījuma veidu, pretēji savām interesēm ir atsavinājusi minēto dzīvokļa īpašumu, īstenībā uzskatot, ka noslēdz aizdevuma līgumu. Tā kā /pers. D/ nav saņēmusi

nekādu labumu no /pers. B/ un AS „Swedbank" noslēgtā aizdevuma līguma, tad Galvojuma līguma tipveida noteikumi, ar kuriem /pers. D/ nevarēja detalizēti iepazīties pirms parakstīšanas, būtiski pasliktina /pers. D/ stāvokli, paredzot viņai atbildību ar visu mantu par /pers. B/ saistībām. Līguma noteikumi starp pusēm nav apspriesti un ir netaisnīgi, jo pretēji labticīguma prasībām rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās pušu tiesībās un pienākumos par sliktu /pers. D/. Saskaņā ar patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta astoto daļu netaisnīgi līguma noteikumi nav spēkā no to noslēgšanas dienas. Tādejādi lūdz atzīt galvojuma līgumu par spēkā neesošu.

2016.gada 29.aprīlī tiesā saņemti **atbildētāja /pers. B/ paskaidrojumi** par prasības pieteikumu. paskaidrojumos atbildētājs norāda, ka prasību neatzīst par pamatotu pilnībā. Saskaņā ar 2008.gada 4.martā starp atbildētāju un prasītāju noslēgto pirkuma līgumu, atbildētājs iegādājās nekustamo īpašumu – dzīvokli Nr.83, kas atrodas /adrese/. Līgumā puses vienojušās par dzīvokļa pārdošanas cenu un norēķinu kārtību. Atbildētājs visas no pirkuma līguma izrietošās saistības ir izpildījis, bet prasītājas apgalvojumi ir pretrunā ar faktiskajiem apstākļiem. /pers. E/ ir apstiprinājis, ka saņēmis naudas summu 10 300 EUR apmērā. SIA /Nosaukums B/ administrators apstiprināja, ka nekustamais īpašums tika pārdots pēc prasītājas iniciatīvas, ir pierādījumi par 51 000 EUR pārskaitījumu uz SIA /Nosaukums B/ kontu /pers. D/ saistību izpildei. /pers. D/ ar parakstu apliecinājusi, ka pie līguma parakstīšanas viņai samaksāti 7000 EUR. Gan pirkuma līgums gan vienošanās pilnā mērā bija /pers. D/ interesēs, jo pārdodot nekustamo īpašumu, viņa dzēsa savas saistības. Lietas materiāli pierāda, ka prasītāja zināja noslēgto darījumu saturu, būtību un jēgu, kā arī apzinājās to izdevību. Attiecībā par galvojuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu atbildētājs /pers. B/ norāda, ka nav šī līguma dalībnieks un nevar būt par atbildētāju šajā prasības daļā.

2016.gada 3.maijā tiesā saņemti **AS „Swedbank" rakstveida paskaidrojumi** par prasības pieteikuma papildinājumiem. Atbildētāja norāda, ka /pers. D/ atzīšana par patērētāju neietekmē Galvojuma līguma spēkā esamību, jo galvojuma līgums slēgts atbilstoši Civillikumam un patērētāju tiesību aizsardzības likumam. /pers. D/ parakstīja līgumu kā pilngadīga, rīcībspējīga persona, kura apzinājās savu rīcību, līdz ar to tika izteikts darījuma dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. neatbilst patiesībai /pers. D/ apgalvojums, ka viņa tika maldināta par darījuma veidu, prasītāja maldības esamību nav pierādījusi. Kā arī neatbilst patiesībai /pers. D/ apgalvojums, ka viņa nav guvusi nekādu labumu no sev piederošā nekustamā īpašuma pārdošanas. Atbildētāja uzskata, ka prasība, kas celta tiesā astoņus gadus pēc Galvojuma līguma noslēgšanas liecina par viņas nelabticību un vēlēšanos izvairīties no saistību izpildes pēc Galvojuma līguma. lietas materiāli pierāda, ka /pers. D/ zināja noslēgtā darījuma saturu, būtību un jēgu, kā arī apzinājās tā izdevību.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāvis prasību uzturēja pilnībā. Paskaidroja, ka prasītājai bija saistības pret SIA /Nosaukums B/. Viņa meklēja kreditoru, lai pārkreditētu šīs saistības. Viņa devās uz SIA /Nosaukums C/, kur veica pārrunas ar /pers. E/. Viņš apsolīja, ka nokārtos pārkreditāciju, pārķīlājot dzīvokli jaunajam kreditoram. Prasītāja neko aizdomīgu nesaskatīja un parakstīja visus nepieciešamos dokumentus. Prasītāja ir ukrainiete, latviešu valodu nepārvalda, dokumentus parakstīja bez jurista klātbūtnes, saprotot to jēgu, jo dokumentus viņai neviens neiztulkoja. Prasītāja nedomāja un nevēlējās atsavināt sev piederošo nekustamo īpašumu. parakstot dokumentus, uzskatīja, ka notiek pārkreditācija, ka AS „Swedbank" ir viņas jaunais kreditors un zemesgrāmatā tiek reģistrēta hipotēka. Nav saprotams, kāpēc vispār kaut kāda naudas summa tika pārskaitīta /pers. E/ – iespējams, ka par šīs noziedzīgās shēmas īstenošanu. Saistības pret SIA /Nosaukums B/ pēc šiem visiem darījumiem tika dzēstas. Prasītāja apstrīd pirkuma līgumu, kā arī vienošanos tajā daļā, kur punktos ir atsauces uz pirkuma līguma noteikumiem. Prasītāja paļāvās, ka dokumentu saturs atbilst tam, kā viņai tika izskaidrots mutiski – ka vienošanās tiek slēgta, lai banka reģistrētu savu hipotēku uz prasītājas dzīvokli, prasītājas saistības pret SIA /Nosaukums B/ tiktu dzēstas un viņa paliek par aizņēmēju pret AS „Swedbank". Vienošanās punkti tiek apstrīdēti, jo prasītājas mērķis nebija saņemt pirkuma maksu, bet gan aizdevumu, kas tiek novirzīts saistību dzēšanai. Galvojuma līgumu lūdz atzīt par spēkā neesošu, jo šis līgums neatbilst patērētāju tiesību aizsardzības normām. Jau tas vien, ka galvojuma līgums tiek slēgts pus gadu pēc aizdevuma līguma, rada šaubas par šī līguma tiesiskumu. Galvojuma līgums tika parakstīts, nepārvaldot juridiskās nianses un nezinot šī darījuma jēgu. Prasītāja nav guvusi nekādu labumu no /pers. B/ kredīta. Parasti sveši cilvēki negalvo par trešo personu saistībām, līguma nosacījumi netika apspriesti ar prasītāju.

Atbildētājs/pers. B/ tiesas sēdē prasību neatzina par pamatotu. Paskaidroja, ka ar /pers. D/ pirms līguma parakstīšanas nebija pazīstams. Atbildētājs gribēja nopirkt dzīvokli, bet viņam nebija tūlītēja vajadzība dzīvoklī dzīvot. Pirkuma līgumu slēdza pie jurista – firmā /Nosaukums C/. Atbildētājs pēc pirkuma līguma izdeva /pers. D/ pilnvaru, viņa turpināja dzīvot dzīvoklī un maksāt komunālos maksājumus. Atbildētājs nepārvalda latviešu valodu un vienmēr komunicēja krievu valodā. Saprata, ka Vienošanās tiek slēgta pamatojoties uz to, ka tiek slēgts Pirkuma līgums, tajā tiek atrunāts viss par to, kādā veidā kam un cik tiek pārskaitīta nauda.

Atbildētāja AS „Swedbank" pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina par pamatotu. Paskaidroja, ka visus savus apsvērumus ir snieguši rakstveida paskaidrojumos. Pilnībā tiem pievienojas. Ar /pers. B/ tika noslēgts Aizdevuma līgums un hipotēkas līgums, kā rezultātā /pers. B/ iegādājās nekustamo īpašumu un tika reģistrēta hipotēka. Vienošanās tika slēgta, lai atrunātu visus apstākļus par naudas summām. Par visiem pārskaitījumiem ir iesniegti dokumenti. Nav pamats uzskatīt, ka /pers. D/ kaut kādā veidā neapzinājās šādu līgumu slēgšanu. Galvojuma līgumu banka sagatavo tikai pēc tam, kad ir saņemts personas iesniegums. Prasītāja ļoti labi apzinājās darījumu sekas. Sāka šos darījumus apstrīdēt tikai tad, kad viņai šīs sekas kļuva nevēlamas – atbildētājs /pers. B/ nemaksāja kredītu un viņai iestājās galvojuma saistības pienākums. Banka nav saņēmusi no prasītājas nevienu lūgumu par līguma tekstu izskaidrošanu krievu valodā. Ja tā būtu, bankas praksē ir gadījumi, kad līgumi tiek sastādīti divās valodās. Banka uzskata, ka prasītāja nerīkojās kā krietns un rūpīgs saimnieks, līdz ar to pati ir vainīga pie šādas situācijas izveidošanās.

Atbildētāja SIA /Nosaukums B/ maksātnespējas procesa administrators uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesā 2016.gada 11.maijā saņemts administratora iesniegums, kurā administrators N.Karlsons norāda, ka ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 2016.gada 10.maija lēmumu Nr.6-12/81769 SIA /Nosaukums B/ ir izslēgts no komercreģistra. saskaņā ar Maksātnespējas likuma 120.panta piekto daļu, administratora pilnvaras izbeidzas līdz ar parādnieka izslēgšanu no attiecīgā publiskā reģistra. Pamatojoties uz minēto informē, ka nav tiesīgs pārstāvēt SIA /Nosaukums B/, kura ir likvidēta 2016.gada 10.maijā.

Trešā persona /pers. E/ uz tiesas sēdi nav ieradies. Par tiesas sēdi trešajai personai paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.panta pirmās un piektās daļas noteikumiem, nosūtot tiesas pavēsti ierakstītā pasta sūtījumā uz deklarēto dzīvesvietas adresi. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.^{1}panta otro daļu, tas, ka tiesas dokumenti ir piegādāti uz fiziskās personas deklarētās dzīvesvietas adresi un dokumenti tiek nosūtīti atpakaļ, pats par sevi neietekmē dokumentu paziņošanas faktu. Trešā persona nav atspēkojusi prezumpciju par dokumentu izsniegšanu septītajā dienā no to nosūtīšanas dienas.

Tiesa atzīst, ka /pers. E/ par tiesas sēdi paziņots likumā noteiktā kārtībā. Tiesā nav saņemta informācija no trešās personas par neierašanās iemesliem, kā arī nav saņemts lūgums par lietas izskatīšanas atlikšanu. Saskaņā ar 156.panta pirmo daļu lietas izskatīšana iespējama bez trešās personas klātbūtnes.

Motīvu daļa

Uzklausījusi prasītājas pārstāvja, atbildētāja /pers. B/ un atbildētājas AS „Swedbank" pārstāves tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, pārbaudījusi lietā esošos materiālus un apsvērusi prasībā izklāstītos argumentus, tiesa atzīst, ka prasība par 2008.gada 4.marta nekustamā īpašuma Pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, 2008.gada 28.februāra Vienošanās Nr.08-018839-PK/3 atzīšanu par spēkā neesošu, īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /adrese A/ un 2008.gada 11.novembra Galvojuma līguma Nr.08-018839-PK atzīšanu par spēkā neesošu nav pamatota un ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā. Savukārt šā likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Tādējādi pierādīšanas pienākums vienādā mērā attiecas kā uz prasītāju, tā arī uz atbildētāju. Tajā pat laikā šī tiesību norma satur vispārēju principu, ka, ceļot prasību, vispirms prasītājam jāpierāda sava prasījuma pamatotība, un tikai pēc tam, aizsargājoties pret celto prasību, atbildētājam ir jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Lietā konstatēts, ka 2006.gada 7.februārī starp SIA /Nosaukums B/ un /pers. D/ tika noslēgts Aizdevuma līgums Nr.06-JA0610H-J, saskaņā ar kuru /pers. D/ saņēma aizdevumu 48 076 EUR apmērā remonta vajadzībām. Aizdevuma līguma saistību nodrošināšanai /pers. D/ ieķīlāja sev piederošo nekustamo īpašumu, kas atrodas /adrese A/ un pamatojoties uz Hipotēkas līgumu Nr.06-JA0610H-J/1 par labu SIA /Nosaukums B/ zemesgrāmatā tika nospirināta kārtējā hipotēka.

2008.gada 10.martā SIA /Nosaukums B/ izziņā Nr.06-JA0610H-J-4 apliecinājusi, ka /pers. D/ parāds, kas aprēķināts saskaņā ar 2006.gada 7.februāra Aizdevuma līgumu Nr.06-JA0610H-J, uz 2008.gada 13.martu ir 51 000 EUR.

2008.gada 28.februārī starp AS „Swedbank", SIA /Nosaukums B/, /pers. D/ un /pers. B/ tika noslēgta Vienošanās Nr.08-018839-PK/3. No Vienošanās satura izriet, ka /pers. D/ un /pers. B/ ir vienojušies par nekustamā īpašuma (dzīvoklis /adrese A/) pirkumu, saglabājot uz nekustamo īpašumu nostiprinātās SIA /Nosaukums B/ ķīlas tiesības un /pers. D/ vēlas izpildīt no SIA /Nosaukums B/ aizdevuma līguma izrietošās saistības, kas nodrošinātas ar nekustamo īpašumu. Šajā sakarā banka apņemas pārskaitīt naudas summu saskaņā ar Vienošanās noteikumiem un SIA /Nosaukums B/ apņemas šos naudas līdzekļus novirzīt /pers. D/ saistību dzēšanai. Vienošanās noteikumos norādīts, ka /pers. D/ saistību apmērs pret SIA /Nosaukums B/ ir 51 000 EUR. Savukārt nekustamā īpašuma pirkuma maksa 68 300,00 EUR. Tāpat noteikumos norādīts, ka /pers. B/ ar AS „Swedbank" ir noslēgts Aizdevums līgums par summu 61 300 EUR nekustamā īpašuma /adrese A/ iegādei, savukārt pamatojoties uz Hipotēkas līgumu bankai tiek reģistrēta kārtējā hipotēka uz šo nekustamo īpašumu.

2008.gada 31.janvārī starp AS „Swedbank" un /pers. B/ noslēgts Aizdevuma līgums Nr.08-018839-PK, saskaņā ar kuru Banka piešķir /pers. B/ aizdevumu 61 300 EUR apmērā ar mērķi – nekustamā īpašuma /adrese A/, iegādei. Kā viens no aizdevuma izsniegšanas nosacījumiem norādīta – starp /pers. B/, AS „Swedbank", SIA /Nosaukums B/ un dzīvokļa pārdevēju noslēgta un spēkā stājusies Vienošanās.

2008.gada 4.martā Starp /pers.B/ kā pircēju un /pers. D/ kā pārdevēju noslēgts Pirkuma līgums, saskaņā ar kuru /pers. D/ pārdod sev piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/. Pirkuma maksa norādīta 68 300 EUR, savukārt norēķina kārtība noteikta sekojoši: 1) 61 300 EUR pircējs apņemas samaksāt pārdevējam pēc attiecīgu dokumentu iesniegšanas kredīta devējam AS „Swedbank" par pircēja īpašuma tiesību nostiprināšanu un hipotēkas nostiprināšanu par labu kredītdevējam. Šī summa maksājama sekojošā kārtībā: 10 300 EUR tiek pārskaitīti uz /pers. E/ kontu, bet atlikusī summa pārskaitīta saskaņā ar 2008.gada 28.februāra vienošanos Nr.08-018839-PK/3; 2) 7000 EUR pircējs samaksā pārdevējam skaidrā naudā pie pirkuma līguma parakstīšanas. Pārdevēja paraksts uz līguma ir kā apliecinājums tam, ka pārdevējs ir saņēmis augstākminēto summu.

No AS „Swedbank" iesniegtās /pers. B/ konta izdrukas izriet, ka 2008.gada 14.martā izmaksāta aizdevuma daļa 51 000 apmērā, bet 2008.gada 31.martā – aizdevuma daļa 10 300 EUR apmērā. /pers. E/ iesniedzis sava konta izdruku, no kuras redzams, ka 2008.gada 31.martā /pers. B/ pārskaitījis /pers. E/ 10 300 EUR. AS „Swedbank" iesniegusi konta izrakstu, no kura redzams, ka summa 51 000 EUR 2008.gada 14.martā no /pers. B/ konta pārskaitīta uz SIA /Nosaukums B/ kontu ar mērķi – /pers. D/ saistību, kas izliet no AL 06-JA0610H-J izpildei.

Prasītāja lūdz atzīt par spēkā neesošu 2008.gada 4.marta pirkuma līgumu un 2008.gada 28.februāra Vienošanās noteikumu 1.2., 1.3., 1.9., 1.18., 2.1.1., 5.punktu. 1.2.punkts: Nekustamā īpašuma pirkuma maksa 68 300 EUR; 1.3.punkts: nekustamā īpašuma pirkuma līgums – nekustamā īpašuma pirkuma līgums, kas noslēgts starp pircēju (/pers. B/) un pārdevēju (/pers. D/). 1.9.punkts: Aizdevums – Naudas līdzekļi 61 300 EUR apmērā, kurus Banka ir piešķīrusi aizņēmējam (/pers. B/) nekustamā īpašuma iegādei uz Pircēja (/pers. B/) vārda saskaņā ar Bankas aizdevuma līgumu. 1.18.punkts: Pārskaitījuma mērķis pilnīgas Nekustamā īpašuma pirkuma maksas samaksai – nekustamā īpašuma pirkuma maksas daļas samaksa par nekustamā īpašuma – /adreseA/ – iegādi saskaņā ar 28.02.2008.Vienošanos Nr.08-018839-PK/3. 2.1.1.punkts: Banka Vienošanās 8.punktā noteiktajā kārtībā kā pirmās hipotēkas kreditors izsniedz parādniekam (/pers. D/) Valsts iestādei adresētu piekrišanu nekustamā īpašuma pārdošanai Pircējam (/pers. B/) ar nosacījumu, ka tiek saglabāta par labu bankai nostiprinātā hipotēka saskaņā ar 2006.gada 7.februāra Hipotēkas līgumu Nr.06-004625-IN/1, kā arī apgrūtināšanai ar Bankas ķīlas tiesībām. 5.punkts: Pārdevējs (/pers. D/) un Pircējs (/pers. B/) ir vienojušies par nekustamā īpašuma pirkumu, saglabājot uz nekustamo īpašumu nostiprinātās Kreditora (SIA „/Nosaukums C/) ķīlas tiesības, un Parādnieks (/pers. D/) vēlas izpildīt no Kreditora (SIA „/Nosaukums C/) aizdevuma līguma izrietošās saistības, kas nodrošinātas ar nekustamo īpašumu. Šajā sakarā Banka apņemas pārskaitīt no Kreditora (SIA „/Nosaukums C/) aizdevuma līguma izrietošo Parādnieka (/pers. D/) saistību, kas nodrošinātas ar nekustamo īpašumu, pret Kreditoru (SIA „/Nosaukums C/) izpildei un Komisijas maksas par Vienošanās noformēšanu samaksai nepieciešamo naudas summu saskaņā ar Vienošanās noteikumiem un kreditors (SIA „/Nosaukums C/) apņemas novirzīt bankas saskaņā ar Vienošanās noteikumiem pārskaitītos naudas līdzekļus no kreditora (SIA „/Nosaukums C/) aizdevuma līguma izrietošo parādnieka (/pers. D/) saistību, kas nodrošinātas ar nekustamo īpašumu, pret kreditoru (SIA „/Nosaukums C/) izpildei un komisijas maksas par Vienošanās noformēšanu samaksai. Kā tiesas sēdē paskaidroja prasītājas pārstāvis, prasītāja neatzīst un lūdz atzīt par spēkā neesošiem tos Vienošanās noteikumu punktus, kuros ir atsauce uz nekustamā īpašuma pirkuma līgumu un nosacījumiem.

Prasītāja norāda, ka šos dokumentus parakstījusi, būdama maldināta par to nozīmi. Uzskatīja, ka paraksta aizdevuma līgumu un pēc šo dokumentu parakstīšanas un līgumu noslēgšanas /pers. B/ ir uzņēmies viņas parādsaistības pret SIA /Nosaukums B/, savukārt viņa pēc šo līgumu noslēgšanas ir parādā /pers. B/. Uzskata, ka ir notikusi viņas maldināšana, jo viņai no šo līgumu noslēgšanas nav bijis nekāds ieguvums, savukārt /pers. B/ ir ieguvis savā īpašumā dzīvokli. Uzskata, ka tikusi maldināta arī tādēļ, ka viņa nepārvalda latviešu valodu un tādejādi parakstīja dokumentus, nesaprotot to saturu.

Civillikuma 1459.pants noteic, ka viltus ir otras personas prettiesīgs maldinājums, lai viņu piedabūtu izdarīt viņa interesēm pretēju darbību vai atturēties no tās.

Atbilstoši tiesību teorijai viltus ir kādas ieinteresētās personas mērķtiecīga, bet nevardarbīga darījuma dalībnieka ietekmēšana ar negodīgiem līdzekļiem, lai viņu piedabūtu darboties pretēji savām interesēm. Viltus var izpausties ne tikai elementāros melos, bet arī nepilnīgas informācijas pasniegšanā, mahinācijās un pat krāpšanā, kurai ir kriminālnozieguma sastāvs *(Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Prof. K.Torgāna redakcijā. Rīgā 1998.g. 54.lpp)*.

Savukārt Civillikuma 1441.pants noteic, ka maldība var rasties vai nu no tam, ka pavisam trūkst ziņu, vai ka ir tikai nepietiekošas ziņas par kādiem faktiskiem apstākļiem - faktiska maldība – vai kādām tiesiskām normām – tiesiska maldība. Saskaņā ar tiesību teorijā izteiktajām atziņām maldība ir darījuma dalībnieka nepareizs, īstenībai neatbilstošs priekšstats par apstākļiem, kas saistīti ar darījuma priekšnoteikumiem, saturu, tiesiskajām sekām. Tā var rasties gan informācijas trūkuma, gan šīs informācijas kļūdainas izpratnes dēļ. Faktiskā maldība ir nepareizs priekšstats par objektīvās īstenības faktiem, tādiem kā lietas īpašības, tās patiesā vērtība, cenu līmenis tirgū, darījuma izpildei nepieciešamais laiks u.c. Tiesiskā maldība ir nepareizs priekšstats par likumā un citos tiesību aktos ietvertu priekšstatu esamību un saturu, pastāvošiem aizliegumiem un ierobežojumiem, faktisku darbību juridiskajām sekām. Neviens nevar atsaukties uz likuma nezināšanu, tāpēc, kaut arī tas likumā nav tieši pateikts, jāsecina, ka tiesiska maldība nevar būt par pamatu darījuma apstrīdēšanai vai atzīšanai par spēkā neesošu *(Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Prof. K.Torgāna redakcijā. Rīgā 1998.g. 45.- 46.lpp)*.

Tiesa atzīst, ka ne prasības pieteikumā, ne tā papildinājumos nav minēts kā konkrēti ir izpaudusies prasītājas prettiesīgā maldināšana, t.i. prasītāja nav norādījusi, ka atbildētājs /pers. B/ vai AS „Swedbank" vai SIA /Nosaukums B/ viņai ir melojis, slēpis kādu būtisku informāciju vai veicis kādas krāpnieciskas darbības, kuru ietekmē viņa ir noslēgusi prasībā apstrīdētos līgumus – pirkuma līgumu un Vienošanos. Tā kā lietā nav arī iesniegti nekādi pierādījumi, kas dotu pamatu uzskatīt, ka prasītājas gribu noslēgt šos līgumus ir ietekmējusi kāda prettiesiska atbildētāju rīcība, tiesa atzīst, ka nav nekāda pamata uzskatīt, ka /pers. D/ ar viltu ir piedabūta noslēgt prasībā apstrīdētos darījumus.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja nepārvalda latviešu valodu, līdz ar to secināms, ka viņai nebija saprotams parakstāmo līgumu saturs, kuri sastādīti latviešu valodā.

Prasītāja iesniegusi Izglītības un zinātnes ministrijas Valsts izglītības un satura centra izziņu par /pers. D/ valsts valodas pārbaudes rezultātiem, kuros norādīts, ka 2010.gada 19.jūnijā /pers. D/ kārtojusi valsts valodas pārbaudi un novērtēta sekojoši: klausīšanās prasme 21.punkti (iespējami 25); lasītprasme 2 punkti (iespējami 25); rakstītprasme 12,25 punkti (iespējami 25), runātprasme 13 punkti (iespējami 25). Valsts valodas prasmes pārbaude nav nokārtota.

Novērtējot prasītājas pārstāvja sniegtos paskaidrojumus tiesas sēdē, kā arī izvērtējot lietas materiālos esošos pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasītājas darbības, parakstot dokumentus, kuru saturs viņai, pēc prasības pieteikumā un tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem, nebija zināms, ir vērtējama kā pašas prasītājas neuzmanība.

Civillikuma 1646.pants nosaka, ka par vieglu neuzmanību atzīstams tās rūpības un čaklības trūkums, kāda vispār jāievēro krietnam un rūpīgam saimniekam. Jebkurai rīcībspējīgai personai ir jāapzinās, ka dokumenta parakstīšana un izsniegšana otrai personai, rada juridiskas sekas. Gadījumā, ja prasītājas latviešu valodas zināšanas nebija pietiekamas, lai prasītāja pilnībā spētu saprast parakstīto dokumentu tekstu, prasītājai bija iespēja lūgt šos dokumentus iztulkot viņai pilnībā saprotamā valodā. Lietā nav iesniegti pierādījumi, ka prasītāja būtu izteikusi šādu lūgumu un saņēmusi atteikumu. Līdz ar to, apstāklis, ka prasītāja šo iespēju nav izmantojusi, tiesas ieskatā vērtējams kā prasītājas rūpības trūkums, noslēdzot tiesisku darījumu.

Kā izriet no tiesas sēdē atbildētāja /pers. B/ paskaidrojumiem, viņš arī nepārvalda valsts valodu. Tiesas sēdē atbildētājam tika nodrošināta tulka piedalīšanās. Maz ticams ir prasītājas norādītais, ka parakstot pirkuma līgumu ar /pers. B/, viņai bija liegta iespēja sev saprotamā krievu valodā apspriest līguma noteikumus, to saturu un jēgu. Tāpat maz ticams, ka gadījumā, ja prasītāja lūgumu par Vienošanās noteikumu izskaidrošanu būtu izteikusi bankā, bankas darbiniece to būtu atteikusi.

Bez tam, lai pirkuma līgumam un Vienošanās noslēgšanai būtu juridiskas sekas, ņemot vērā to, k šie darījumi bijuši saistīti ar ierakstu izdarīšanu zemesgrāmatā, prasītājai bija jādodas pie zvērināta notāra, kur tika parakstīti nostiprinājuma lūgumi.

2008.gada 3.martā ir sastādīts nostiprinājuma lūgums par īpašuma tiesību maiņu nekustamajam īpašumam /adrese A/. Nostiprinājuma lūgums ir parakstīts pie zvērinātas notāres Diānas Tučkus 2008.gada 3.martā un iereģistrēts aktu un apliecinājumu reģistrā, kas nozīmē, ka tas parakstīts notāra klātbūtnē. Līdz ar to tiesa nepiedod ticamību, ka arī pie notāra prasītājai bija liegta iespēja pārliecināties un saprast, kādus dokumentus viņa paraksta.

Tiesa atzīst, ka no lietas materiāliem arī neizriet, ka prasītājai pie apstrīdēto līgumu slēgšanas būtu liegtas tiesības ietekmēt līguma noslēgšanu un tā noteikumus. Prasītāja nav iesniegusi tādus pierādījumus, kas liecinātu, ka viņa būtu izteikusi atbildētājiem jebkādus iebildumus vai priekšlikumus attiecībā par līgumu noteikumu saturu, bet atbildētāji tos būtu atteikušies ņemt vērā. Līdz ar to par nepamatotu atzīstams prasītājas arguments, ka atbildētāji maldinājuši viņu par parakstīto līgumu būtību.

Pašas prasītājas rīcība pēc darījumu noslēgšanas nekādi neliecina, ka viņa parakstot līgumus būtu uzskatījusi, ka pēc to parakstīšanas ir uzņēmusies parādsaistības pret /pers. B/ un ka turpmāk aizdevums ir jāatmaksā /pers. B/. Prasītāja nav veikusi nevienu maksājumu /pers. B/, viņasprāt, aizdevuma līguma atmaksai. Līdz pat prasības celšanas brīdim – 2013.gada februārim prasītāja nav izrādījusi interesi un nav risinājusi jautājumu iespējamā aizdevuma atmaksai /pers. B/.

Vēl jo vairāk, prasītājas rīcība liecina par to, ka viņai bija zināms noslēgto līgumu saturs un būtība. Prasītāja 2008.gada rudenī iesniegusi bankā pilnvaru, saskaņā ar kuru /pers. B/ pilnvarojis viņu pārvaldīt un pārzināt /pers. B/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/.

Nav pamatoti prasītājas apgalvojumi par to, ka viņa maldināta un šo darījumu rezultātā nav guvusi nekādu labumu. Kā redzams no lietas materiāliem, šo darījumu rezultātā ir dzēstas /pers. D/ saistības pret SIA /Nosaukums B/, kas bija radušās pamatojoties uz 2006.gada 7.februāra aizdevuma līguma Nr.06-JA0610H-J.

Saskaņā ar Civillikuma 1431.pantu, akta parakstīšana, vienalga, vai tas attiecas uz pašu parakstītāju vai trešo personu, uzskatāma par piekrišanu šim aktam, ja tā saturs parakstītājam bija zināms un ja viņam tajā tiesiskajā darījumā, uz kuru akts attiecas, ir personīga interese un ierunas tiesība. Vispārpieņemts ir uzskats, ka jebkurā gadījumā paraksts, kas izdarīts bez rakstiskas ierunas, pauž parakstītāja piekrišanu *(Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcija; 40.lpp.)*.

Civillikuma 1432.pants noteic, kas klusējot vai noteikti izteic savu piekrišanu, tas ar to ir pieņēmis darbību ar visām tās tiesiskām sekām un nevar vēlāk savu piekrišanu ierobežot.

Tiesa konstatē, ka apstrīdētos līgumus – pirkuma līgumu un Vienošanos ir parakstījusi pilngadīga un rīcībspējīga persona, kura apzinājās savu rīcību, līdz ar to tika izteikts darījuma dalībnieku saskanīgs gribas izteikums. Nekustamā īpašuma pirkuma līguma teksts ir nepārprotams, līdz ar to tas nav interpretējams savādāk, nekā ir uzrakstīts. Prasītājai, esot apveltītai ar Civillikuma 1405.pantā norādītām darījuma dalībnieka spējām, proti, tiesībspēju un rīcībspēju, nebija objektīvu šķēršļu izmantot visas iespējas rūpīgi un pamatīgi iepazīties ar līgumiem pirms tos parakstīt un uzņemties konkrētas saistības.

Civillikuma 1458.pants noteic, ka maldība jāpierāda tam, kas uz tā pamata prasa atzīt darījumu par spēkā neesošu.

Saskaņā ar iepriekš spriedumā minētajiem motīviem tiesa uzskata, ka prasītāja nav pierādījusi, ka prasībā apstrīdētos līgumus – pirkuma līgumu un Vienošanos – viņa ir noslēgusi būdama maldināta, tādēļ tiesa uzskata, ka prasītājas norādītie argumenti nedod pamatu atzīt šos līgumus par spēkā neesošiem.

Neatzīstot par pamatotu prasību daļā par Pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, tiesa atzīst, ka nav pamats atzīt prasītājas īpašuma tiesības uz nekustamo īpašumu /adrese A/, jo saskaņā ar spēkā esošu un starp prasītāju un /pers. B/ noslēgto pirkuma līgumu, īpašuma tiesības pamatoti nostiprinātas uz /pers. B/ vārda. Prasība šajā daļā ir noraidāma.

Bez tam prasītāja lūdz atzīt par spēkā neesošu 2008.gada 11.novembra Galvojuma līgumu, kas noslēgts starp AS „Swedbank" un /pers. D/, pamatojot savu prasību ar to, ka galvojuma līguma noteikumi ir netaisnīgi un neatbilst likumam un saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta trešo un astoto daļu atzīstams par spēkā neesošu.

Civillikuma 1692.pantā teikts: galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu. Atbilstoši Civillikuma 1698.pantam galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem.

No lietas materiāliem izriet, ka 2008.gada 11.novembrī AS „Swedbank" un /pers. D/ noslēgušas Galvojuma līgumu Nr.08-018839-PK/4. Saskaņā ar šo galvojumu /pers. D/ uzņēmusies atbildēt kā pats parādnieks /pers. B/ AS „Swedbank" par /pers. B/ parādu ar visu savu mantu.

Tiesa atzīst, ka /pers. D/ galvojuma saistība šajā gadījumā ir vērtējama no Patērētāju tiesību aizsardzības likuma viedokļa saskaņā ar šī likuma 4.[1]panta otro daļu.

Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta ceturtajā daļā teikts, ka novērtējot līguma noteikumus, ņem vērā pārdotās preces vai sniegtā pakalpojuma raksturu, visus apstākļus, kādos līgums noslēgts, kā arī noslēgtā līguma un ar to saistītā līguma noteikumus.

/pers. D/ norādījusi, ka Galvojuam līguma noteikumi ir netaisnīgi, viņa nav saņēmusi nekādu labumu no dzīvokļa īpašuma pārdošanas, arī no /pers. B/ noslēgtā aizdevuma līguma ar banku, tādēļ Galvojuma līguma tipveida noteikumi, ar kuriem /pers. D/ nevarēja iepazīties pirms parakstīšanas, būtiski pasliktina prasītājas stāvokli. Galvojuma līguma noteikumi rada būtisku neatbilstību līgumā noteiktajās pušu tiesībās un pienākumos par sliktu /pers. D/.

Apskatot Galvojuma līgumu, tiesa konstatē, ka tas ir sagatavots ar tehniskajiem līdzekļiem. Tekstā ir iekļauta informācija gan par galvenā parādnieka, gan par galvotājas personas datiem, gan par saistību, kuras nodrošināšanai galvojums tiks sniegts. Tādējādi ir secināms, ka šī līguma sadaļa ir tikusi gatavota atbilstoši konkrētajam gadījumam, nevis aizpildīta kā standartlīguma veidlapa.

Minētajā līguma sadaļā ir norāde, ka līgums ir sastādīts atbilstoši pušu izteiktajai gribai un iespējām, tā nosacījumi, nozīme un sekas ir apspriestas. Puses atzīst līgumu par taisnīgu, noslēdz to labprātīgi, bez maldības, viltus vai spaidiem. Tajā pašā lapas pusē prasītāja ar savu parakstu ir apliecinājusi savu piekrišanu minētajiem apgalvojumiem. Izņemot teorētiskos apsvērumus, prasītāja nav minējusi nekādus konkrētus apstākļus, kas tieši vai netieši ietekmēja viņas gribu šī līguma parakstīšanas brīdī. Arī nekādi pierādījumi šajā sakarā nav iesniegti. Līdz ar to pēc būtības tiesai nav ne pamata, ne iespējas novērtēt līguma noslēgšanas laikā pastāvošos apstākļus un vai ar tiem saistītajā konkrētajā situācijā nav tikušas pārkāptas prasītājas patērētāja tiesības.

Attiecībā par iebildumiem, ka galvinieka tiesības un pienākumi noslēgtajā līgumā nav vienlīdzīgi ar bankas tiesībām un pienākumiem, tiesa norāda, ka Patērētāja un pakalpojumu sniedzēja savstarpējās tiesiskās attiecības pēc būtības ir viena no civiltiesisko attiecību jomām. Līdz ar to vispārējais civiltiesiskais regulējums šajā jomā ir piemērojams tiktāl, cik tas nav pretrunā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām. Savukārt Patērētāju tiesību aizsardzības likuma vispārējie nosacījumi tulkojami savstarpējā kopsakarā ar atbilstošo Civillikumā iekļauto regulējumu.

Patērētāju tiesību aizsardzības likumā nav iekļauts konkrēts galvinieka un kreditora savstarpējo attiecību regulējums. Līdz ar to šīs attiecības ir vērtējamas atbilstoši vispārējiem nosacījumiem, kādi šajā jomā ir noteikti. Galvojuma saistības nosacījumi un tajā iesaistīto personu savstarpējās tiesības un pienākumi ir reglamentēti Civillikuma IV daļas piektās nodaļas pirmās apakšnodaļas 1692.-1715.pantos.

Izvērtējot Galvojuma līguma nosacījumus un Civillikumā esošo galvojuma regulējumu, tiesa nekonstatē, ka pušu noslēgtais Galvojuma līgums būtu netaisnīgs un tas radītu būtisku neatbilstību pušu tiesībās un pienākumos. Prasītāja nav norādījusi uz konkrētiem tiesību un pienākumu vienlīdzības neatbilstības punktiem Galvojuma līgumā.

Galvojuma līgums ir viens no saistību pastiprināšanas veidiem. Ar galvojumu persona uzņemas pienākumu atbildēt kreditoram par trešās personas parādu. Ne Civillikums, ne citas tiesību normas nenosaka, ka galviniekam būtu jāgūst jebkāds labums no galvenās saistības (aizdevuma līguma).

Bez tam no iesniegtajiem dokumentiem tiesa konstatē, ka prasītāja pati personīgi, turklāt krievu valodā ir rakstījusi AS „Swedbank" iesniegumu, kurā apliecinājusi, ka dod galvojumu par labu /pers. B/ kredīta saņemšanai.

Tiesa atzīst, ka galvojuma līgums arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma izpratnē nevar tikt atzīts par netaisnīgu un spēkā neesošu tikai tādēļ, ka prasītāja nav guvusi nekādu labumu no /pers. B/ slēgtā aizdevuma līguma ar banku. Ņemot vērā, ka prasītāja nav minējusi nekādus konkrētus apstākļus, kas šajā gadījumā apstiprinātu galvojuma līguma noslēgšanu pretēji viņas patiesajai gribai, arī šis prasītājas apsvērums nav atzīstams par pamatotu.

Ņemot vērā konstatēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par galvojuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu nav pamatota un ir noraidāma.

Prasītāja prasību bija cēlusi pret atbildētāju SIA /Nosaukums B/. Ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra 2016.gada 10.maija lēmumu Nr.6-12/81769 SIA /Nosaukums B/ ir izslēgts no komercreģistra un likvidēts. Civilprocesa likuma 223.panta 8.punkts nosaka, ka tiesa izbeidz tiesvedību lietā, ja beigusi pastāvēt juridiskā persona, kura ir viena no pusēm lietā, un nav tās tiesību pārņēmēja.

Ņemot vērā minēto, to, ka SIA /Nosaukums B/ ir likvidēta, tās tiesību pārņēmējs nav konstatēts, tiesa atzīst, ka tiesvedība daļā pret SIA /Nosaukums B/ ir izbeidzama. Turklāt tiesa izskaidro, ka saskaņā ar Civilprocesa likuma 225.pantu atkārtota griešanās tiesā strīdā starp tām pašām pusēm, par to pašu priekšmetu un uz tā paša pamata nav pieļaujama.

Ar Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2013.gada 5.jūnija lēmumu ir apmierināts /pers. D/ pieteikums par prasības nodrošinājumu – nolemts ierakstīt Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/uz /pers. B/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, atsavināšanas, dāvināšanas, iznomāšanas, patapinājumā nodošanas, apgrūtinājuma ar lietu un saistību tiesībām aizlieguma atzīmi.

Ņemot vērā, ka prasība noraidīta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 140.panta sesto daļu prasības nodrošinājums ir atceļams.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, ja prasību noraida, tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš, piespriežami no prasītāja valsts ienākumos. Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.pantu, ar tiesas dokumentu – prasības pieteikumu un tiesas pavēstu nosūtīšanu lietas dalībniekiem, lietā ir radušies ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 86,81 EUR apmērā. Pirms lietas izskatīšanas prasītāja ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus nav samaksājusi, jo ceļot prasību, bija atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas. Tā kā uz sprieduma taisīšanas brīdi tiesai nav zināmi apstākļi, kādēļ prasītāja būtu atbrīvojama no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos, tiesa atzīst, ka no prasītājas valsts labā piedzenama summa 86,81 EUR apmērā, kas radusies civillietā kā ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Civilprocesa likuma 204^{1}.pants nosaka, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, līdz ar to atbildētājam ir nosakāms 10 dienu ilgs termiņš sprieduma labprātīgai izpildei no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 97., 189.-195., $204.^{1}$, 223., 224.pantu, tiesa,

nosprieda:

/pers. D/ prasību par 2008.gada 4.marta nekustamā īpašuma Pirkuma līguma atzīšanu par spēkā neesošu, 2008.gada 28.februāra Vienošanās Nr.08-018839-PK/3 atzīšanu par spēkā neesošu, 2008.gada 11.novembra Galvojuma līguma Nr.08-018839-PK atzīšanu par spēkā neesošu un prasību par īpašuma tiesību atzīšanu uz nekustamo īpašumu /adrese A/ - noraidīt.

Izbeigt tiesvedību prasības daļā pret atbildētāju SIA /Nosaukums B/ par 2008.gada 28.februāra Vienošanās Nr.08-018839-PK/3 atzīšanu par spēkā neesošu.

Atcelt prasības nodrošinājumu – ierakstu Rīgas pilsētas zemesgrāmatu nodaļas Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/uz /pers. B/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese A/, kadastra numurs /numurs A/, atsavināšanas, dāvināšanas, iznomāšanas, patapinājumā nodošanas, apgrūtinājuma ar lietu un saistību tiesībām aizlieguma atzīmi.

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 86,81 EUR (astoņdesmit seši *euro*, 81 cents) apmērā. Samaksa veicama: Saņēmējs: Tiesu administrācija; Konta Nr.LV51TREL2190458019000; NMR: 90001672316; Saņēmēja banka: Valsts kase; maksājumu mērķis: ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi lietā Nr.C04177413 (C-0946-16/7). Pēc tiesas izdevumu samaksas valsts labā, kvīts nekavējoties iesniedzama Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas kancelejā.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu daļā par naudas summas piedziņu noteikt 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 (divdesmit) dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 30.maijā.

Tiesnese B.Ābele